

Winkel woonhuis
Emmastraat 34
6881 SV Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000286
Inschrijving register 14 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp G 1468

Historie en ligging:

Vrijliggend, schilderachtig winkel-woonhuis gesitueerd op de hoek gevormd door de Zuider Parallelweg, de Emmastraat en de Kerkallee. Het pand bevindt zich aan een kruising van de volgende wegen: de Emmastraat, de Kerkallee, de Schoolstraat, Brugweg en de Zuider Parallelweg. Het pand werd in 1894 in opdracht van W. v.d Kuil verbouwd tot sigarenwinkel, tapperij en slijterij waarbij het zijn huidige in rijke Neo-Renaissancestijl uitgevoerde uiterlijk kreeg. De architect is helaas onbekend. Op deze plaats bevond zich in 1894 reeds een huis waarvan delen in het huidige pand zijn opgenomen. Dit oudere pand had vermoedelijk slechts één bouwlaag. De muren van de begane grond zijn nog restanten van het oudere pand dat waarschijnlijk veel eenvoudiger uitgevoerd was.

Het pand ligt met de voorgevel direct aan de straat en heeft een kleine linker- en rechterzijtuin alsmede een ondiepe achtertuin met enige bomen en struiken. De linkerzijtuin wordt van de weg gescheiden door een smeed- of gietijzeren tuinhekje.

Plattegrond en opbouw:

Het pand is gebouwd op een rechthoekige plattegrond afgeleid van een op de Gelderse T-boerderij gebaseerde T-vormige plattegrond. Deze plattegrond is in de gemeente Rheden karakteristiek voor veel 19de eeuwse niet-agrarische bebouwing zoals villa's, herenhuizen en winkelpanden. Het pand heeft een uit twee bouwlagen bestaand voorhuis en een uit één bouwlaag bestaand achterhuis onder een samengesteld dak gedekt met gesmoorde kruispannen. Het voorhuis bestaat uit twee ten opzichte van elkaar verschoven delen. De hoek tussen de voorgevel en de rechterzijgevel springt in en heeft een invulling van één bouwlaag onder een driesijdig schilddak gedekt met asfaltshingles.

De gevels worden afgesloten door een bloktandfries waarboven een geprofileerde bakgoot. In het midden van het voorschild van het voorhuis bevindt zich een dakkapel met een overstekend met leien gedekt zadeldakje met aan de voorzijde twee schilden en bekroond door een Piron. In het rechter zijschild van het achterhuis een identieke dakkapel. De gevels worden verlevendigd door witgepleisterde speklagen die getrapt doorgetrokken zijn om de blinde segentboogjes boven de vensters. De boogvelden zijn voorzien van metselmozaïek. De vensters zijn alle voorzien van houten lekdorpels. De bovenlichten van ramen en deuren zijn voorzien transparant glas-in-lood. Het pand heeft een omlopende gepleisterde en grijs geschilderde plint.

Voorgevel:

De voorgevel heeft op de begane grond een moderne winkelpui die doorloopt tot in de eenlaags uitbouw links. Op de verdieping bevinden zich twee vensters met T-schuiframen.

Linker zijgevel:

De asymmetrisch ingedeelde gevel heeft in principe vier traveeën waarvan de twee linker traveeën tot het achterhuis behoren en de twee rechter traveeën tot het voorhuis behoren en worden afgesloten door een tuitgevel. De twee linker traveeën zijn ieder voorzien van een venster; links voorzien van een vernieuwd raam en rechts voorzien van een T-schuifraam.

Over de volle breedte van het voorhuis bevindt zich een fraaie veranda onder een met asfaltshingles gedekt lessenaars dak en voorzien van een tegelvloer met okerkleurige en zwarte tegels. De veranda heeft een wand met een ijzeren roedenverdeling waarvan de glazen vulling verdwenen is. De veranda heeft een fraaie gesneden daklijst. In de linker travee bevindt zich een door een blinde rondboog gesloten venster met een I-schuifraam. De rechtertravee bevat sporen van een dichtgezette ingang waarvan een strek met gepleisterde aanzet- en sluitstenen resteert. In de gevel van de uitbouw rechts een smalle houten deur.

De verdieping heeft twee vensters voorzien van T-schuiframen. Boven de vensters bevinden zich drie in neorenaissancestijl uitgevoerde smeedijzeren muurankers. De topgevel heeft een door een blinde rondboog afgesloten venster met in de boogtrommel metselmozaïek omlijst door een aan de bovenzijde getrapte bepleistering met een centraal geplaatste driehoekige console waarboven een driehoekig stenen luifeltje. De uitragende schouders worden bekroond door rijk uitgewerkte pironen met kruisbloemen. De topgevel heeft een klimmende bepleistering onder de daklijst. De tuit van de gevel wordt bekroond door een rijk uitgevoerd smeedijzeren hekwerk dat middel een van decoraties voorziene smeedijzeren haak met de kap verbonden is.

Achtergevel:

Voor de rechterhelft van de gevel bevindt zich een deels gewijzigde veranda met een flauw hellend dakje met twee met asfalt gedekte schilden. Links een glaswand met een roedenverdeling. De veranda heeft een fraaie vloer die belegd is met zwarte en okerkleurige tegels. In het midden bevindt zich een ingang met een paneeldeur waarvan de gietijzeren roosters verdwenen zijn. Boven de deur een bovenlicht. Rechts een door een strek gesloten venster voorzien van een vernieuwd raam.

Rechter zijgevel:

Het door een tuitgevel afgesloten, uit een brede travee bestaande voorhuis heeft op de begane grond geheel links een etalagevenster. De verdieping heeft een venster voorzien van een T-schuifraam. De indeling en detaillering van de topgevel is gelijk aan die van de linkerzijgevel waarbij echter de schouders i.p.v. door een piron door een vierzijdige spitse bekroning wordt afgesloten en de smeedijzeren bekroning een andere detaillering heeft gekregen.

Het achterhuis heeft vier traveeën. De linker travee heeft op de begane grond een door een strek met gepleisterde aanzetstenen afgesloten venster voorzien van twee gekoppelde ramen bestaande uit een kolderlicht met diefijzers waarboven een vierruits stolpraam. Hierboven een door een latei afgesloten venster waarin een stolpraam. De tweede en de vierde travee bevatten ieder een venster met een T-schuifraam met een tweeruits bovenlicht. De derde travee bevat een paneeldeur met een bovenlicht.

Interieur:

Tijdens de inventarisatie was niemand in het pand aanwezig. De winkelruimte rechts bevat nog een oorspronkelijke vloer.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- Het pand vormt een karakteristiek onderdeel van de bebouwing van voor 1940 aan de Emmastraat (ensemble waarde).
- vanwege de beeldbepalende ligging op een kruispunt van wegen (situeringswaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de opvallende detaillering en het materiaalgebruik.
- Als een goed en rijk uitgevoerd voorbeeld van een in neorenaissancestijl gebouwd laat-negentiende eeuws winkel-woonhuis.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, Za en 2c.
Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en o van de gemeentelijke monumentenverordening.

Winkels - woonhuizen – 2016 Foto: Alie Ziel / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND